

Eerste broedgeval van de Bijeneter (*Merops apiaster*) in Oost-Vlaanderen

De sensatie van 2002 was ongetwijfeld het geslaagde broedgeval van de bijeneter te Wachtebeke! Sinds het ontstaan van onze vogelwerkgroep (1986) waren er in onze regio geen waarnemingen van Bijeters. Doch ook vanuit het verleden is slechts één waarneming bekend nl. deze van een 1^{ste} jaarsvogel op 08.08.1980 te Evergem (V. Geers & P. Van Sanden)¹.

Op 02/06/2002 bemerkt Paul Vervaeke tijdens een zondagse fietstocht 8 bijeneters aan Parking 2 van het Provinciaal Domein Puyenbroeck. De vogels vertoefden aan een zanddepot waarin al een 10-tal nestgangen waren gegraven door oeverwaluwen (*Riparia riparia*). In een mum van tijd worden enkele lokale vogelaars opgetrommeld om het schouwspel gade te slaan. In de loop van de dag beginnen enkele vogels al met het uitgraven van nestholten. Ook wordt er heen weer gevlogen tussen het zanddepot aan parking 2 en een wat verder gelegen zanddepot aan de camping van het domein. Tegen valavond wordt de sensatie compleet, terwijl de 8 vogels zich opmaken om te gaan slapen in 2 solitaire populieren worden de vogels plaats vervoegd met een 16-tal exemplaren! Mogelijks betreft het hier dezelfde vogels die enkele dagen voordien werden waargenomen door G. Demeulemeester te Merelbeke! Ook de volgende dag worden weer een 20-tal vogels nog waargenomen, doch tegen de avond blijken slechts 8 vogels nog aanwezig te zijn. Ondertussen is de graafactiviteit van enkele vogels sterk toegenomen. Eén koppel verkiest het zanddepot aan de parking, de drie andere starten hun graafwerk aan de camping.

Ondertussen werd Afdeling Natuur gecontacteerd en samen met hen werden alle betrokken partijen gecontacteerd om de werken stil te leggen tot en met 1 augustus en de verstoring te beperken. De wachters van het domein werden ingeschakeld om de locaties in het oog te houden. Ook via verschillende kanalen werden vogelaars op te hoogte gebracht van een uitgewerkte ethische code om de verstoring te minimaliseren. Helaas werden regelmatig inbreuken vastgesteld. Het weer bleek begin juni ook een mogelijke spelbreker te worden want regelmatig vonden fikse regenbuien plaats.

Doch de vogels lieten zich niet afschrikken en de hoop op een geslaagd broedgeval nam steeds toe, temeer dat uit te waarnemingen bleek dat de koppels allen weldegelijk aan het broeden waren! Voornamelijk begin juli werden hogere voederfrequenties van naar de nestholtes genoteerd.

Op 18/07/2002 was ik getuige van een dramatische gebeurtenis. Op de zandhopen nabij de camping, waar op dat moment 3 bezette nesten waren, waren 2 kinderen aan het spelen. Ze lieten zich via een plastic zak naar beneden glijden van op deze zandhopen, over de nestingen! Twee nesten werden toen zeker vernield. Nadat deze kinderen werden op de hoogte gebracht was het die dag tevergeefs wachten op de bijeneters aldaar! Vanaf dat moment was alle hoop gevestigd op het paar aan de camping, waar onder tussen zeer frequente voedselvluchten werden vastgesteld.

Op 20/07/2002 tegen de avond, kon ik voor het eerst een jong zien dat de nestholte had verlaten, en op 22/07/2002 werden zelfs twee jongen gezien! Het eerste geslaagde broedgeval in Oost-Vlaanderen was hiermee een feit!

¹ P. Herroelen; "Bijeneters (*Merops apiaster*) in België en Nederland" VOT vol 7. (1984) 45-54
J. van den Steen, 1985 : "Avifauna van gewest Gent en Kanaalzone"

Vanaf 24/07/2002 wordt de actieradius van de 8 bijeneters steeds meer vergroot. De vogels worden opgetekend in oostelijke en noordoostelijke richting, nl. de weiden langs de Zuidlede richting Moerbeke-Waas, de opgespoten terreinen van de Suikerfabriek te Moerbeke en op 14/08/2002 worden de vogels waargenomen boven het Heidebos te Wachtebeke.

De 8 vogels worden voor het laatst in onze regio opgetekend op 01/09/2002 aan de opgespoten terreinen van de Suikerfabriek te Moerbeke.

Dit geslaagde broedgeval stond niet op zich alleen zo waren er nog broedgevallen in West-Vlaanderen, en waren er ook beduidend meer waarnemingen in Nederland en Engeland. Het is nu hoopvol uitkijken of de vogels terugkomen in 2003!
(Du Cheyne Gert)

